

Pedagogisch beleidsplan

Inhoudsopgave

Inleiding

Deel 1 Pedagogisch beleidsplan

Veiligheid en welbevinden

Zelfredzaamheid

Pedagogische doelen en competenties van de kinderen: ontwikkeling en leren van jonge kinderen

Samenwerking met de ouders

Deel 2 De Praktijk

Wennen, begroeten en afscheid nemen

Openingstijden, brengen en halen

Een dag bij voorschool de Buren

Eten en drinken

Zindelijkheid

Uitstapjes

Feest

Gezondheid en ziekte

Inschrijving plaatsing en toelating

Deel 3 Personeelsbeleid

Arbeidsvoorwaarden

Deel 4 De Algemene Voorwaarden, huisregels en protocollen

De Algemene Voorwaarden, huisregels, de plaatsingsovereenkomst en privacyreglement

Het klachtenreglement

protocollen

Inleiding

In dit beleidsplan laten wij u kennismaken met het pedagogisch beleid van voorschool de Buren (onderdeel van de Kleinste Reus). Het pedagogisch beleid geeft aan welke uitgangspunten en werkwijzen wij hanteren in de omgang, de verzorging en opvoeding van de kinderen. Het beleidsplan is de basis van ons dagelijks handelen en zorgt voor een eenduidige aanpak van de pedagogisch medewerkers. Het biedt de medewerkers steun bij hun dagelijkse werk en geeft huidige en toekomstige ouders inzicht in de wijze van werken. Het pedagogisch beleidsplan is tevens een verantwoording van ons werk.

In het beleidsplan komen de uitgangspunten ten aanzien van de groei naar zelfredzaamheid en het zelfvertrouwen aan bod, gevolgd door onze benadering ten aanzien van de sociale, emotionele, motorische en creatieve ontwikkelingsaspecten binnen de groep.

Ook veiligheidsaspecten en ons beleid ten aanzien van personeel komt aan bod in het beleidsplan.

Het omgaan met kinderen noodzaakt alle betrokkenen bij voorschool de Buren het beleid steeds kritisch te blijven volgen en waar nodig aan te passen aan de nieuwste ontwikkelingen zodat de continuïteit en kwaliteit binnen de voorschool gewaarborgd blijft.

De voorschool

De Buren is een voorschool voor kinderen in de leeftijd van 2 - 4 jaar.

De voorschool is gevestigd in de Nieuwe looierstraat 9 te Amsterdam en maakt deel uit van Integraal Kind Centrum (IKC) De Kleine Reus, samen met basisschool De Kleine Reus

De voorschool heeft 16 kindplaatsen.

Voorschool de Buren is geopend van maandag t/m vrijdag van 7:55 uur en 13:15 uur.

Tijdens alle schoolvakanties van de Kleine Reus is de voorschool gesloten.

De doelstelling

Voorschool de Buren stelt zich tot doel om kinderen, naast de gezinssituatie, een beschermde huiselijke omgeving te bieden waar kinderen zich veilig en vertrouwd voelen en samen met andere kinderen spelenderwijs op ontdekkingsreis kunnen gaan.

Er wordt veel aandacht besteed aan de manier waarop de pedagogisch medewerkers jonge kinderen begeleiden in hun veelzijdige ontwikkeling.

Om optimale ontwikkelingsmogelijkheden te bieden voor de kinderen van de voorschool werken wij met Startblokken.

Dit is een pedagogisch concept dat deel uitmaakt van OGO (Ontwikkelingsgericht Onderwijs), het onderwijs concept van de school.

Startblokken

Startblokken is speciaal ontwikkeld voor kinderen van 0 – 6 jaar en gaat uit van de gedachte dat kinderen van nature nieuwsgierig zijn, (zelf)vertrouwen hebben en openstaan voor de wereld om hen heen. Binnen het aanbod staan enerzijds het veiligstellen van de basis (nieuwsgierigheid, zelfvertrouwen en openheid) en anderzijds het creëren van uitdagende situaties centraal. Dit betekent dat wij veel zullen werken met thema's waaraan wij samen met de kinderen invulling geven. Werken met een thema is duidelijk en concreet en geeft kinderen tevens veel mogelijkheden voor eigen invulling. Binnen de thema's is veel ruimte voor creativiteit, zang, muziek en dans.

Werken met Startblokken stelt ons in staat veel extra's te bieden waardoor de aansluiting met school vloeiender verloopt.

Doorstromen naar school

Door de populariteit van de school zijn er jaarlijks meer aanvragen dan beschikbare plaatsen en moet er worden geloot.

Aan de doorstroom van kinderen van de voorschool de school hechten wij veel waarde. De meerwaarde van de samenwerking komt vooral tot zijn recht als de kinderen die in de voorschool met Startblokken gewerkt hebben ook daadwerkelijk kunnen doorstromen naar de school waar het onderwijsconcept, ontwikkelingsgericht onderwijs, wordt voortgezet.

Hoewel we op termijn hopen dat kinderen van het voorschool automatisch kunnen doorstromen naar de basisschool, kunnen wij dat nu niet garanderen.

Kinderen die voor een periode van minimaal 8 maanden, 4 dagdelen per week de voorschool bezoeken krijgen dan automatisch een plaats op school. Dit geldt alleen voor kinderen die binnen de schoolzone wonen. Kinderen die buiten de schoolzone wonen, kunnen niet geplaatst worden op basisschool De Kleine Reus maar zijn wel welkom op het voorschool.

DEEL 1 PEDAGOGISCH BELEIDSPLAN

Veiligheid en welbevinden

Een veilige en vertrouwde omgeving is de basis van waaruit een kind zich kan ontwikkelen. Voorschool de Buren moet een plek zijn waar kinderen met plezier naar toe gaan. Als een kind zich zeker voelt heeft het energie over om onbevangen te spelen en leren.

Door te streven naar een warme, vertrouwde relatie tussen pedagogisch medewerker en kind krijgt het kind het gevoel dat er goed voor hem of haar gezorgd wordt en hij of zij wordt gerespecteerd. Belangrijk hierbij is onder andere dat het kind moet weten waar het aan toe is. Om de continuïteit te waarborgen moeten kinderen minimaal drie dagen per week de voorschool bezoeken.

Verder werkt de voorschool met een vast dagritme dat voor regelmaat en duidelijkheid zorgt.

En bovendien wordt er veel gewerkt met thema's. Thema's geven een kader en daardoor duidelijkheid voor kinderen.

Kinderen complimenten geven , extra aandacht of een aai over de bol geeft een kind zelfvertrouwen, een positief zelfbeeld en het stimuleert het kind in zijn of haar ontwikkeling

Binnen- en buitenruimte

Een veilig pedagogisch klimaat stelt eisen aan de materiële omgeving. Deze omgeving moet schoon zijn en kinderen moeten zich vrij kunnen bewegen zonder gevaar voor lichamelijk letsel. Het gebouw en de inrichting van de voorschool moet voldoen aan de eisen die nodig zijn voor de veiligheid van het kind en geven kinderen een gevoel van geborgenheid.

Er is geen centraal thema verbonden aan de inrichting van de voorschool. Door de knutselwerken van de kinderen wordt bepaalde sfeer aan de ruimte te geven (passend bij het seizoen, een viering of thema).

Op een verantwoorde manier stimuleert de inrichting de zelfstandigheid van het kind. Bepaald spelen- en spel materiaal bevindt zich op een vaste plek zodat de kinderen er makkelijk bij kunnen.

De groepsruimte past bij het leeftijdsniveau van de kinderen. Daarnaast is het door de samenwerking met de school mogelijkheid om gebruik te maken van de speelruimte, het atelier en de theaterzaal van de school.

De groepsruimte

De groepsruimte ademt meer de sfeer uit van een huiskamer dan van een voorschool. Als kinderen de hele ochtend samen met andere kinderen in een ruimte zijn die alleen maar uitdaagt tot spel en activiteit is dat erg belastend. Daarom is er naast de vele mogelijkheden voor spel en activiteit ruimte om rustig te zitten en te rusten. Bijvoorbeeld op de bank bij de leeshoek

De (moes)tuin/speelplaats

Het schoolplein is geheel omsloten en is ontworpen als natuurspeelplaats. Met de moestuin, al het groen en boomstammen is er heel veel om te ontdekken. Een deel van het plein is speciaal ingericht voor de kinderen van 0 tot 4 jaar. Dit plein deelt de voorschool met het kinderdagverblijf en zij hebben daar ieder een vast tijdstip voor om met de kinderen daar te spelen.

Ook kunnen de kinderen van de voorschool terecht op het grote schoolplein. Dit kan alleen als de basisschool er niet is.

Hier is een plan voor bedacht om de veiligheid te waarborgen.

Het vierogenprincipe

De Amsterdamse zedenzaak heeft ertoe geleid dat het van belang is nog kritischer te kijken naar kindermishandeling en misbruik binnen de kinderopvang. Naar aanleiding hiervan heeft de commissie Gunning een advies uitgebracht, het Vierogenprincipe. Wij vinden het van belang om het Vierogenprincipe al ver voor aanvang van de start te betrekken bij de beslissingen die we nemen en keuzes die we maken. Ons beleid is erop ingesteld om alle risico's van kindermishandeling tegen te gaan.

De voorschool grenst met een lange rij ramen aan het schoolplein waardoor er van buitenaf veel sociale controle is. Tijdens de openingstijden zijn er drie volwassenen aanwezig op de voorschool, namelijk twee pedagogisch medewerkers en een meedraaiouder. Als er een volwassenen de groep af moet zijn er nog altijd twee volwassenen aanwezig. Als er maar twee medewerkers zijn wordt daar rekening mee gehouden, de medewerkers blijven dan zoveel mogelijk op de groep als er kinderen aanwezig zijn.

Alle dagen is een IKC directielid aanwezig op de locatie.

De directie kan op momenten dat het noodzakelijk is aanwezig zijn in de groepsruimte. De directie geldt in dat geval niet mee als medewerker (volgens de kind / leidster ratio) maar kan wel een oogje in het zeil houden (als het gewenst is). Door de samenwerking met de BSO (Buitenschoolse Opvang) kunnen we eenvoudiger extra krachten inzetten op uren die nodig zijn

Medewerkers van de naschoolse opvang hebben ook een functie als achterwacht.

De pedagogisch medewerkers zijn ervaren en goed geïnstrueerd over de het signaleren van opmerkelijk gedrag. Het is voor medewerkers duidelijk dat het signaleren en melden van alle mogelijk vormen van kindermishandeling onderdeel is van de functie.

Bij de selectie van medewerkers worden uitgebreide referentie controles uitgevoerd. Zonder referenties nemen wij medewerkers niet aan.

Afwijken van de beroepskracht kind ratio

Beide pedagogisch medewerkers starten om en voor 07.55 uur en zijn klaar nadat de kinderen zijn opgehaald en de voorschool is opgeruimd. Dat betekent dat er niet wordt afgeweken van de beroepskracht kind ratio.

Overige ruimtes in het gebouw

De voorschool heeft de mogelijkheid om gebruik te maken van bepaalde ruimtes van de school, namelijk het atelier, de theaterzaal en het speellokaal. Wij kiezen er alleen voor om met een deel van de groep naar een van de andere ruimte te gaan in het gebouw als er een extra betrokkenen medewerker aanwezig kan zijn.

Zelfredzaamheid

Op de voorschool wordt veel aandacht besteed aan de zelfredzaamheid en het zelfvertrouwen van de kinderen. Kinderen willen het graag zelf kunnen.

De kinderen drinken en eten zelfstandig.

Kinderen imiteren graag. Zelfs als kinderen thuis slechte eters zijn kunnen de groepsgenootjes een positieve stimulans zijn.

De inrichting is gericht op de zelfstandigheid van de kinderen. Speel en spelmateriaal bevinden zich op een vaste plek op kinderhoogte zodat de kinderen er makkelijk bij kunnen. Ook het opruimen van het speelgoed wordt spelenderwijs gedaan.

Zelfstandigheid speelt ook een rol in het contact met anderen. Als een kind bijvoorbeeld iets van een ander kind wil, stimuleren we het dat zelf te vragen. Grotere kinderen worden gestimuleerd om kleinere kinderen te helpen.

Pedagogische doelen en competenties van de kinderen: ontwikkeling en leren van jonge kinderen (volgens de eisen innovatie en kwaliteit kinderopvang, 2018)

Een kind ontwikkelt zich door een voortdurende wisselwerking tussen eigen aanleg en opgedane ervaringen. Kinderen treden de wereld actief tegemoet, terwijl de ontwikkeling ook beïnvloed wordt door de sociale context waarbinnen een kind opgroeit.

Kinderen ontwikkelen zich vooral door spel.

Door te spelen oefenen kinderen alle sociale, emotionele, verstandelijke, motorische en creatieve vaardigheden die ze nodig hebben. In dit hoofdstuk staat beschreven hoe wij deze ontwikkelingsgebieden stimuleren. Het is onze taak om de kinderen te leren spelenderwijs op ontdekkingsreis te gaan.

Spelen is de koninklijke weg om iets te leren:

- *Spelen is plezier*
- *Spelen is spontaniteit*
- *Spelen is aandacht en betrokkenheid*
- *Spelen is activiteit*
- *Spelen is doen alsof*
- *Spelen is nieuwsgierigheid*
- *Spelen is bewegen, voelen, proeven en ruiken*
- *Spelen is humor en opwinding*
- *Spelen is samen met anderen*

De sociale en morele ontwikkeling

Bij voorschool de Buren krijgen kinderen door de omgang met andere kinderen de mogelijkheid om sociale ervaringen en vaardigheden op te doen; zoals het opbouwen van vriendschappen, samen leren spelen en delen, rekening houden met elkaar en kennismaken met verschillende waarden en normen. Binnen Startblokken wordt erg veel aandacht besteed aan de sociale ontwikkeling. Door samen te spelen ervaren kinderen de sociale gevolgen van hun handelen. Ze snappen de consequenties en leren daarmee rekening te houden. Samen spelen geeft het kind een “wij-gevoel”.

De pedagogisch medewerker heeft de belangrijke taak om kinderen te stimuleren tot gezamenlijk spel. Een pedagogisch medewerker kan er bijvoorbeeld voor kiezen om de eerste keren mee te doen aan een spelactiviteit. Kinderen leren hierdoor te begrijpen wat de bedoeling is. Daarnaast helpt het meedoen de pedagogisch medewerker in het vormen van een goed beeld van de groepsdynamiek.

In het algemeen zie je dat oudere kinderen vaak zeer zorgzaam kunnen zijn voor de jongeren in de groep. Zo komen oudere peuters hulp halen als het jongere kind niet lukt om bijvoorbeeld een jas te pakken. De kinderen leren steeds beter delen. Aan tafel zijn er fruitschalen die rondgaan, om de beurt pakken de kinderen we een stukje fruit af, een hele hand pakken is niet eerlijk delen.

De omgang met de kinderen en het gebruik van de groepsruimte moet de sociale ontwikkeling stimuleren. De verschillende vaste hoeken en de themahoek worden zo ingericht dat kinderen worden gestimuleerd met elkaar te spelen en te delen. De pedagogisch medewerker stimuleert kinderen in het spel aan elkaar te koppelen die elkaar kunnen verstrekken. Wij streven naar een groepsdynamiek waarbij een introvert kind net zoveel contact met andere kinderen heeft. Van tevoren wordt bedacht welke kinderen in een spelactiviteit het best aan elkaar kunnen worden gekoppeld.

We brengen de kinderen bij wat wel en niet leuk is voor een ander. Als een kind aangeeft iets niet meer leuk te vinden dan stop je. Als een kind pijn heeft vraag je hoe het gaat.

Kinderen vinden het erg leuk samen met anderen te spelen en op onderzoek uit te gaan. Vanaf heel jong hebben kinderen met elkaar een sociaal leven, met leuke en ook niet zo leuke kanten. In een groep leren kinderen van elkaars ervaringen. Ze corrigeren elkaar en beleven samen emoties.

Om ieder kind een gevoel van samenzijn te geven hanteren wij een aantal regels en normen en waarden.

Veel van deze normen en waarden leren de kinderen spelenderwijs en doordat wij het goede voorbeeld geven.

- Wij leren ze initiatief te nemen.
- Wij houden kinderen die stiller zijn in de groep goed in gaten. Als het nodig is nemen wij het kind aan de hand zodat het kind tot spel komt.
- Wij stimuleren een groepsdynamiek waarin iedereen zijn of haar emoties durft te tonen. Het kind moet zich vrij voelen.
- Als er een conflict is houden de pedagogisch medewerkers dat in de gaten maar grijpen niet meteen in. Als tussenkomst nodig is corrigeert de pedagogisch medewerker uitsluitend het gedrag.

In de volgende regels zijn wij heel duidelijk en strikt.

- Wij doen elkaar geen pijn. Als een kind de ander per ongeluk pijn doet wordt het betrokken bij het troosten.
- Wij pakken geen speelgoed of spullen van elkaar af.
- Wij zijn niet ruw tegen spullen, wij voorkomen dat spullen stuk gaan.
- Wij gebruiken geen lelijke woorden.
- Wij doen het samen, alle kinderen mogen meedoen, wij sluiten elkaar niet buiten.
- Wij delen (ieder een stukje fruit van de grote schaal).

Als het nodig is om een kind te corrigeren spreken wij het kind alleen aan op het gedrag. De pedagogisch medewerker probeert te voorkomen het kind op een afstand te corrigeren.

Een positieve houding wordt gestimuleerd en beloond door complimenten.

De emotionele ontwikkeling

Jonge kinderen zijn heel spontaan in hun emotioneel gedrag. De pedagogisch medewerker vergroot het inzicht van het kind in zichzelf en andere kinderen door gevoelens te verwoorden en ze uit te leggen.

Een goede relatie met de pedagogisch medewerkers zal ertoe bijdragen dat het kind zich makkelijker uit.

Het delen van verhalen helpt kinderen bij hun emotionele ontwikkeling. Wij praten met de kinderen over dieren, vakantie, de dokter, eten, over alles wat jonge kinderen interesseert.

Rollenspellen hebben ook een belangrijke emotionele functie. Kinderen verwerken emoties door ze in hun spel uit te spelen. Een kind dat net een operatie achter de rug heeft, kan bijvoorbeeld eindeloos doktertje spelen. In het spel kan een kind verschillende rollen op zich nemen en zo grip krijgen op het gebeuren. Ieder kind zal door eigen ervaringen eigen invulling geven aan een thema. In de themahoek kunnen rollenspellen worden gespeeld. Afhankelijk van het thema kunnen kinderen dokter, tandarts, dierenverzorger, kassamedewerker en nog veel meer worden.

We leren het kind te vertrouwen op eigen kracht en vermogen. Het kind leert door vallen en opstaan en wij zorgen dat het niet snel ontmoedigd raakt.

Ook leren we het kind waar grenzen liggen, wat wel en niet kan (je mag boos zijn, maar je mag niet slaan). Als pedagogisch medewerkers een kind moeten corrigeren, zorgen ze ervoor dat dit de goede relatie niet schaadt, door alleen het gedrag af te keuren en niet het kind als persoon. Als het kind het

lastig vindt om emoties te benoemen kunnen we daar spellen voor inzetten. We hebben een heel mooi boek over de boze bui. Spellendoelen en boeken helpen kinderen met emoties om te gaan.

Bij gedragsverandering wordt er altijd gekeken wat daaraan ten grondslag zou kunnen liggen (bijvoorbeeld verandering van slaap- of eetgewoontes, de komst van een broertje of zusje). Goed contact met ouders is hierbij van groot belang.

De persoonlijke en cognitieve ontwikkeling

Kinderen leren door te doen. Door te spelen leren kinderen hoe de wereld in elkaar steekt. Afhankelijk van het spel wordt een beroep gedaan op de cognitieve en persoonlijke vaardigheden. Cognitieve vaardigheden zijn ordening in materiaal, ordening in tijd, inzicht in oorzaak-gevolgrelaties, plannen maken en verbeeldingskracht. Persoonlijke vaardigheden zijn veel breder. Bij persoonlijke vaardigheden denken wij aan zelfbewustwording, ontwikkeling van eigen interesses en zelfvertrouwen.

Kennis van het ontwikkelingsproces van kinderen helpt om kinderen op de juiste manier te begeleiden. De ontwikkeling stimuleren betekent voor ons vooral goed kijken naar waar het kind mee bezig is. Hoe ontwikkelt het kind zich en hoe kunnen wij het verder op weg helpen.

Wij zijn van mening dat een kind alleen tot ontwikkeling komt als het kind zich emotioneel vrij voelt (zich veilig voelt in zijn of haar opgeven) en zelfvertrouwen krijgt. Zie hieronder de doelcirkel van de basisontwikkeling (Startblokken). Een kind is van nature nieuwsgierig naar de wereld om zich heen.

Doelcirkel basisontwikkeling Startblokken

Wij vinden het daarbij belangrijk dat het kind zich in zijn of haar eigen tempo kan ontwikkelen.. Afhankelijk van waar het kind aan toe is, wordt er door te werken met Startblokken steeds iets nieuws aangeboden.

Ook krijgt het kind tijd en ruimte om zelf op ontdekkingstocht te gaan om zo zelf uit te vinden waar het plezier in heeft of waar het goed in is. Binnen het thema is er veel ruimte voor wat er zelf leeft bij de kinderen.

Het ontwikkelingsmateriaal staat bij elkaar in een aparte kast . Hier kunnen de kinderen zelf bij. Van de kinderen wordt verwacht dat ze met een spel aan tafel gaan zitten. Zo hebben ze een rustige, overzichtelijke plek om te werken en worden niet gestoord door de activiteiten van andere kinderen. Wij stimuleren de kinderen een ontwikkelingsspel af te maken, zo nodig onder begeleiding. De pedagogisch medewerker neemt het daarbij niet uit handen, maar helpt het kind het zelf te doen of het samen nog eens te proberen.

Door Startblokken wordt er in de groep veel met thema's gewerkt. Afhankelijk van het thema wordt door middel van gerichte spelletjes, knutselen, verhalen, dans en zang en buitenactiviteiten geleerd over een onderwerp.

Thema's kunnen bijvoorbeeld zijn :

- Werken op de boerderij
- Wij worden astronaut
- Op zoek naar een dinosaurus (wij worden paleontoloog)
- Werken in de dierentuin
- Wij onderhouden de tuin
- Wat of waar eten wij vandaag (restaurant)
- Wij worden brandweerman/vrouw
- Wij worden boswachter
- Sinterklaas

De kinderen worden heel bewust betrokken bij alle activiteiten die bij de routine van de dag horen. De groep ruimt samen op en de kinderen mogen helpen met het dekken van de tafel. Tijdens het aan tafel zitten is er tijd voor groepsgesprekken en tijdens het eten worden de kinderen gestimuleerd na te denken over allerlei vragen, zoals wil je nog brood, wil je een hele/halve boterham, wat wil je erop enzovoort.

Maar ook dat de kinderen terug denken aan wat ze die ochtend hebben gedaan, met wie ze hebben gespeeld en wat ze leuk of niet leuk vonden.

Een belangrijk onderdeel van de verstandelijke ontwikkeling is de taalontwikkeling.

Het uitgangspunt op de voorschool is dat het aanbod aansluit bij het actieve leren van het kind. De pedagogisch medewerkers creëren een stimulerende omgeving door; de kinderen de tijd te geven zelf iets onder woorden te brengen, door het kind met stimulerende opmerkingen aan te moedigen,

door taalfouten subtiel (dus bijvoorbeeld de zin vragend te herhalen maar dan met het goede woord er in) te verbeteren om een onveilig gevoel te voorkomen.

Door middel van kijkboekjes en illustratie kaarten worden taalspelletjes gedaan.

Getallen oefenen de kinderen met telspelletjes.

Bijvoorbeeld: de kinderen tellen en daarna de bekertjes tellen die we nodig hebben voor het drinken

De pedagogisch medewerkers van voorschool de Buren spreken duidelijk en correct Nederlands.

Drie keer (begin, midden eind) en zo vaak als nodig wordt er een observatie in Horeb (het kindvolgssysteem) gemaakt. Als er iets opvalt in de persoonlijke en of cognitieve ontwikkeling gaan de pedagogisch medewerkers daarover in gesprek met de ouders/verzorgers. Samen wordt er indien nodig een plan gemaakt.

Twee talen

Kinderen uit niet Nederlandstalige gezinnen krijgen bij voorschool de kans Nederlands te leren. Op jonge leeftijd leren kinderen snel een tweede taal, als ze in een rijke taalomgeving verkeren. Wij vinden het belangrijk om respectvol en positief met de thuistaal van het kind om te gaan. De pedagogisch medewerkers laten merken dat de eigen taal gewaardeerd wordt en dat het leren van een tweede taal een verrijking is voor het kind.

De motorische ontwikkeling

Op hoofdlijnen doorlopen alle kinderen dezelfde ontwikkeling. Ieder kind op zijn of haar eigen manier. Voor de motorische ontwikkeling van het kind zijn veelzijdige beweging en positieve zintuiglijke prikkels erg belangrijk. De pedagogisch medewerkers van De scheppen hiervoor de voorwaarden. Wij respecteren de autonomie van het kind en zorgen voor rust en geduld zodat het kind zich op zijn of haar eigen tempo kan ontwikkelen.

Wij stimuleren de grove motoriek door veel naar buiten te gaan met de kinderen.

Leuke vormen van expressie waarmee de motorische ontwikkeling wordt gestimuleerd zijn dans en bewegingsspel. De pedagogisch medewerkers zetten regelmatig muziek op om samen te dansen. In samenwerking met het kinderdagverblijf willen we een aantal keren per jaar dans- of bewegingsdocent uitnodigen.

De fijne motoriek wordt geoefend tijdens de vele creatieve activiteiten zoals knutselen, verven, puzzelen en/of spelen met constructiemateriaal. En tijdens de dagelijkse routines zoals het aan- en uitkleden, eten en drinken.

De pedagogisch medewerkers proberen de motorische ontwikkeling positief te beïnvloeden door enthousiast te reageren als een kind iets nieuws doet en kinderen aan te moedigen nieuwe dingen uit te proberen.

De creatieve ontwikkeling

Creativiteit is de weg naar een veelzijdige ontwikkeling.

Beeldende expressie is in de jonge jaren geen doel op zich. Het gaat om plezier in het bezig zijn en de ervaring dat je de wereld om je heen kunt veranderen en mooi maken. Door fantasie en verbeeldingskracht geeft een kind vorm aan zijn eigen wereld. Het leert zich uit te drukken in beelden.

Door te werken met Startblokken wordt de creativiteit van kinderen sterk gestimuleerd.

In het atelier, zijn alle denkbare materialen beschikbaar voor het maken van kunstwerken. Daarnaast werken we met veel materialen uit de natuur. Een aantal voorbeelden: in de zomer maken we zandschilderijen, in de herfst zoeken we bladeren om te bewerken en in de winter maken voeder stokken voor de vogels.

Creatief bezig zijn doen we vaak met een paar kinderen maar als één kind zin heeft om te kleien, verven of knippen en plakken is daar bijna altijd ruimte voor.

Samen ruimen we weer op en maken ook samen schoon.

De kinderen hebben allemaal een eigen map (portfolio) en daar worden hun kunstwerken en foto's van activiteiten in gedaan. Als het kind afscheid neemt van voorschool de Buren gaat de map mee naar huis en kunnen ze hun portfolio ook laten zien aan hun kleuterjuf/meester.

De expressieve ontwikkeling

Wij besteden veel aandacht aan de muziek en beweging omdat wij het zo'n wezenlijk deel van een goede ontwikkeling vinden.

Tijdens de muziekmomenten leren de kinderen kennis maken met eenvoudige instrumenten zoals klokkenspel, klankstaven, triangel, trommel, tamboerijn, schutkokers en ritmestokjes. De kinderen maken ook muziek op zelfgemaakte instrumenten. Als de kinderen wat ouder worden krijgen de teksten van liedjes echt betekenis. Naast samen muziek maken dansen wij met de kinderen.

Zang wordt ook gebruikt tijdens de dagroutine, zoals voorafgaand aan het opruimen, eten en ter afsluiting van de dag en tijdens de thema's.

De dramatische expressie

Jonge kinderen zijn in hun spel bij uitstek bezig met verbale expressie en drama. Ze fantaseren hele verhalen en spelen die uit. Door te werken met thema's binnen Startblokken worden vanzelf de voorwaarden gecreëerd. Werken met thema's inspireert kinderen in het vrije spel.

Daarnaast is huishoek onder andere een grote bron van inspiratie voor fantasiespel. De verkleedspullen en de poppen zorgen voor leuke rollenspellen.

Signaleren en omgaan met bijzondere ontwikkelingen van Kinderen

De kinderen van de voorschool worden dagelijks door de pedagogisch medewerkers geobserveerd. Omdat er wordt gewerkt met Startblokken is het van belang steeds opnieuw bij ieder kind te bepalen waar het kind staat in de zijn of haar ontwikkeling en om de zone van naaste ontwikkeling in kaart te brengen (de zone van naaste ontwikkeling is het aanspreken van een kind op een niveau dat net buiten bereik van het kind is). Hierdoor ontwikkelt ieder kind zich op zijn of haar eigen niveau.

Door het dagelijks observeren zien de pedagogisch medewerkers snel wanneer een kind opvallend gedrag vertoont of zich anders ontwikkelt. De ontwikkeling van het kind wordt vastgelegd in observaties. Het kind wordt tussen de collega's besproken in een overleg. Als de situatie erom vraagt wordt de leidinggevende ingelicht en wordt er een gesprek met ouder(s)/ verzorger(s) aangevraagd. Er wordt gezamenlijk een plan van aanpak gemaakt. Als het nodig is worden ouders doorverwezen naar de ouder- kindadviseur die op het IKC wekelijks een inloopsprek heeft.

Ook is het mogelijk om het kind, indien gewenst, te bespreken in het zorgbreedteoverleg. In het zorgbreedteoverleg zit de betrokken medewerker, de directeur van het IKC, de leidinggevende, een deskundige van het ouder/kindcentrum, en een kinderpsycholoog.

Als een kind zich heel snel ontwikkelt kan er in overleg met school passend speel- en spelmateriaal worden geleend van school.

In Horeb wordt de observaties van het kind vastgelegd .

De Horeb observaties geven een duidelijke richtlijnen voor het signaleren van bijzonderheden in de ontwikkeling. Als het kind drie jaar en negen maanden is, worden de observaties, die zijn vastgelegd in het portfolio, besproken met de ouders/ verzorgers. Het overdrachtsformulier gaat naar de bouwcoach van school. De bouwcoach zorgt ervoor dat het overdrachtsformulier bij de juiste leerkracht terecht komt. Als het relevant is, vindt er een warme overdracht plaats tussen de pedagogisch medewerker en de leerkracht.

De voorschool werkt voor het signaleren met de meldcode kindermishandeling. Hierin zijn afspraken opgenomen om kindermishandeling te signaleren. Aan de hand van een vastgesteld stappenplan krijgen medewerkers richtlijnen voor het signaleren en met verschillende kan er met verschillende instanties gezocht worden naar de beste oplossing voor het gezin mocht dit nodig zijn.

Kinderen ouder dan vier jaar

Het komt voor dat kinderen vier jaar zijn en nog een aantal weken/ maanden op de voorschool blijven. Dit kan verschillende redenen hebben. Het kan zijn dat een kind een aantal weken voor de zomer- of kerstvakantie vier jaar wordt en het rustiger is om na de vakantie in te stromen op school. Of het kind is nog niet toe aan de overstap met school.

Het kind wordt dan met toestemming van de ouders besproken in het zorgbreedte overleg van het IKC. In samenspraak met alle betrokken professionals van het zorgbreedte overleg (OKC professionals, de psycholoog, leerkracht, directeur van school , de onderbouwcoördinator en de pedagogisch medewerker) wordt een plan gemaakt dat passend is bij het kind. Zo kan het zijn dat het kind nog wel een aantal dagen op de voorschool komt en kleine uitstapjes maakt naar school. Er

wordt goed in de gaten gehouden of het kind genoeg uitdaging krijgt op de voorschool. De voorschool kan gebruik maken van het speel- en spelaanbod van school. Ook wordt goed bekeken of het oudere kind geen belasting is voor de jongere kinderen (tot vier jaar).

Samenwerking met de ouders

Aan goed contact en regelmatig overleg tussen ouders en medewerkers hechten wij veel waarde. Alle dagen van de week heeft de voorschool een meedraaiouder. Hierdoor blijven de ouders heel erg betrokken bij de wat er speelt op de voorschool.

Hoe stimuleert de voorschool nog meer de samenwerking met ouders:

- De eerste kennismaking die een ouder heeft met de voorschool begint vaak na een telefonisch gesprek over het inschrijven. De pedagogisch medewerker nodigt de ouder uit om even te komen kijken.
- De ouder krijgt de kans om kennis te maken met de pedagogisch medewerkers en de voorschool. Dit eerste contact vinden de pedagogisch medewerkers erg belangrijk omdat ouders hierdoor een goed beeld krijgen van wat ze kiezen voor hun kind. Wij vinden het belangrijk dat ouders een weloverwogen keuze maken. Als het kind is geplaatst heeft de pedagogisch medewerker een intakegesprek met de ouder(s).
- Ouders krijgen 's ochtends koffie en thee aangeboden en de gelegenheid een puzzel te maken met zijn of haar kind.
- Er worden ouderavonden en thema avonden voor ouders georganiseerd. Voorbeelden zijn EHBO voor ouders of thema avond "Het verschil tussen jongens en Meisjes" (Hanneke Poot).
- Ook ontvangen de ouders ongeveer 1 keer in de 6 weken "het peuternieuws" met informatie over het nieuwe thema, wat de kinderen gaan doen en over de uitstapjes die dan gemaakt gaan worden waar van elk kind een ouder (of andere volwassene) mee gaat.
- Ieder kind krijgt een kindmap (portfolio). Een kindmap is een map met kunstwerken en foto's van de kinderen maar ook met korte verhalen en de observaties samen met foto's met bijschrift. Er wordt veel aandacht besteed aan de mappen en ze geven een volledig beeld van de ontwikkeling en tijd van het kind op de peutergroep.
- Bij brengen en halen vindt er een overdracht plaats. Eén maal per jaar worden de ouders uitgenodigd voor een gesprek. Als een peuter 4 jaar wordt, vindt er een eindgesprek plaats.

Meedraaien op de groep

Afhankelijk van het aantal kinderen draait een ouder ongeveer één keer in de drie of vier weken mee. Ouders vullen zelf hun naam op het rooster in wanneer zij willen helpen. Als een ouder niet kan, wordt er geruild met een andere ouder.

Bij het meedraaien heeft een ouder een ondersteunende taak.

De taken zijn bijvoorbeeld :

Fruit schillen

helpen bij een activiteit

voorlezen

een kind individueel helpen

helpen bij het jassen en schoenen aan en uit doen

helpen bij de lunch

De oudercommissie

Naast de verantwoordelijkheid voor hun eigen kind hebben ouders ook wettelijke rechten op beleidsniveau die zijn vastgelegd in de Wet Kinderopvang. Door middel van een oudercommissie hebben ouders het adviesrecht op een aantal terreinen, waaronder het pedagogisch beleid. Bij advisering door ouders gaat het om een voor alle partijen – aanbieder en afnemer – werkbare situatie te creëren die recht doet aan de gerechtvaardigde belangen van ouders en aan de eigen verantwoordelijkheid van de aanbieders voor een goede bedrijfsvoering. Voorschool de Buren ervaart het advies van de oudercommissie als een verrijking van het beleid.

Kennis en talent delen

Jonge kinderen zijn heel erg geïnteresseerd in wat grote mensen doen. Een ouder die bij de politie werkt en op bezoek komt in uniform maakt veel indruk. Dat wordt nog weken nadien nagespeeld. Een moeder die leert hoe je een ketting van kralen kan maken heeft dankbaar publiek. Ouders die een keer wat willen delen met de kinderen zijn dan ook zeer welkom.

Samenwerken met anderen

Behalve pedagogisch medewerkers en ouders kunnen andere volwassenen ook een belangrijke rol spelen binnen het voorschool.

Janneke Hagenaar van de Activiteit, het opleidingsinstituut voor Startblokken komt regelmatig op de groep om de medewerkers te begeleiden tijdens de opleiding Startblokken of bij te scholen.

Kinderen van basisschool de Kleine Reus leveren ook een bijdrage binnen de voorschool. De oudere kinderen komen voorlezen op de groep. Bij het thema muziek komen de kinderen van school muziek maken. Andersom gaan de kinderen van de voorschool naar theatervoorstellingen van de basisschoolkinderen.

Ook maken we gebruik van een actrice die vaak tijdens een thema langskomt om voor te lezen en te spelen met de kinderen in de themahoek
Bijvoorbeeld : Als paleontoloog of boerin

Deel 2 De Praktijk

Wennen, begroeten en afscheid nemen

Tijd om te Wennen

De eerste stappen in de voorschool zijn voor de kinderen een hele ervaring. Om het kind en de ouders vertrouwd te maken met de Buren hebben wij wennmomenten. Het heeft even tijd nodig voordat een kind zich thuis voelt op de voorschool. Ieder kind reageert op zijn eigen manier. Er zijn ook peuters die meteen gaan spelen, kijken en rondlopen alsof ze er al jaren komen.

Als een peuter de eerste ochtend komt op de voorschool vragen wij de ouder om er de hele ochtend bij te blijven. De tweede keer blijft de ouder iets langer dan de andere ouders maar neemt op een gegeven moment afscheid. Het is belangrijk dat er gekeken wordt wat een kind aangeeft. Het is onze taak om ervoor te zorgen dat het kind zich veilig gaat voelen. Soms heeft een peuter een langere wenperiode nodig. De tijd die een ouder op de groep blijft wordt in ieder geval geleidelijk minder. Over het algemeen blijkt dat duidelijkheid van de ouder heel belangrijk is. Uitleggen dat de ouder weggaat en goed afscheid nemen is heel belangrijk.

Als een peuter voor het eerst alleen op de groep is, kijken we welke oudste peuter het leuk vindt om het nieuwe kind alles van de voorschool te laten zien.

Vaak wil een oudste peuter dat heel graag doen ("ik ben de oudste en dat kan ik al" wordt er vaak gezegd) en is die ochtend echt het speelmaatje voor de nieuwe peuter.

Voor ons is een kind gewend als:

- het zich zichtbaar op zijn of haar gemak voelt bij alle pedagogisch medewerkers en de groep; zich laat troosten en helpen; zich makkelijk laat troosten en er goede non-verbale en verbale communicatie tussen kind en pedagogisch medewerker is.
- het kind speelt met of naast andere kinderen.
- het kind zich op zijn/haar gemak voelt in de groepsruimte, het kind gebruik maakt van de speelhoeken en spelmaterialen en daar plezier in heeft.

Als het kind bijna vier jaar is besteden wij aandacht aan de stap naar school.

Wij gaan samen met het kind naar zijn of haar nieuwe klas om even kennis te maken met zijn of haar nieuwe juf of meester en om de klas te bekijken.

Op de laatste dag nemen we afscheid met een cadeau, het traktaties en het bekijken (terugkijken) van zijn of haar portfolio map.

Begroeten

De pedagogisch medewerkers besteden nadrukkelijk aandacht aan het kind bij binnenkomst. Als de ouder afscheid neemt moet het kind het gevoel hebben dat de pedagogisch medewerker daar als veilige baken voor in de plaats komt.

Afscheid nemen

Wij spreken met de ouders af dat het moment van afscheid nemen het beste kort, duidelijk en op dezelfde manier kan gebeuren. Een weifelende ouder brengt het kind in verwarring. De pedagogisch medewerker zal het kind overnemen, samen uitzwaaien en helpen bij het opstarten van een activiteit.

Openingstijden, brengen en halen

Openingstijden

De voorschool is open maandag t/m vrijdag van 07.55 uur tot 13.15 uur.

De voorschool is gesloten tijdens alle vakanties van de school (de Kleine Reus) en door rijksoverheid erkende nationale feest- en gedenkdagen.

Brengen en halen

Via de poort van het IKC krijgt men toegang tot het schoolplein. De voorschool is gevestigd in het kleine gebouwtje grenzend aan het oude schoolgebouw.

Om de rust in de groep te bewaken verzoeken wij ouders de kinderen tussen 07.55 uur en 08.45 uur te brengen en tussen 13.00 uur en 13.15 uur te halen.

Wij krijgen graag een telefoontje als het kind later komt. Als het kind per uitzondering voor 13.15 uur gehaald wordt dienen ouders dat van te voren te melden bij de pedagogisch medewerkers. Zo kunnen de medewerkers van de groep zorgen voor de overdracht zonder dat het ritme en de rust in de groep verstoord wordt.

Bakfietsen mogen alleen geparkeerd worden bij de ingang in de Nieuwe Looiersstraat 9 (niet bij de ingang in de Noorderstraat). Overige fietsen kunnen ook aan de kant van de Noorderstraat worden gestald. Aan de Vijzelgracht staan veel fietsenrekken. Kinderfietsen mogen worden gestald op het schoolplein.

Wandelwagens kunnen onder brandtrap naast de speelplaats achterblijven maar staan dan wel buiten op eigen verantwoordelijkheid.

Te laat

Als een ouder herhaaldelijk te laat aanwezig is (na 13.15 uur) voor het ophalen van het kind kunnen wij daar een vergoeding (twee keer het uurtarief) voor in rekening brengen.

Afmelden

Als een peuter niet kan komen door ziekte, vakantie of andere reden meldt de ouder dit telefonisch of via het ouderportaal.

De pedagogisch medewerker neemt contact op met de ouder als een kind zonder bericht niet gekomen is.

De groep

Minimaal aantal dagen

Voor de sociaal-emotionele veiligheid en om de kinderen het inhoudelijke programma te laten volgen is het minimaal aantal dagen drie keer per week. Een kind kan dus of drie, vier of vijf keer per week komen op de voorschool. Hierdoor krijgt ieder kind die naar de voorschool komt in ieder geval 16 uur per een voorschools ontwikkelingsaanbod en minimaal 640 uur per jaar.

Mentor

Ieder kind krijgt een mentor. Een mentor is een pedagogisch medewerker die wordt gekoppeld aan het kind. In principe heeft de mentor van het kind de gesprekken met de ouders. Als de mentor wordt vervangen, wordt alle informatie wel teruggekoppeld aan de mentor. De mentor ziet de kinderen zeer regelmatig op de groep. De mentor is eindverantwoordelijk voor de portfoliomap.

Een dag bij voorschool De Buren

Tijdens de dag is er een balans tussen rustige en actieve momenten. Er is altijd tijd voor creativiteit. Er zijn groepsmomenten en momenten dat de kinderen spelen in kleinere groepjes. Een keer per zes weken is er een nieuw thema. In “grijze” weken zoals we dat noemen worden thema’s op en afgebouwd. Het thema bestaat vaak uit een themahoek en een verteltafel, alle activiteiten zijn afgestemd op het thema.

Het dagritme kan er als volgt uit:

Tussen 07.55 en 08.45 uur
kunnen de kinderen gebracht worden.

Voor de ouders is er thee en koffie.

Op tafel ligt speelgoed zodat de ouder nog even met zijn/haar kindje kan spelen of gezellig een praatje kan maken met de andere ouders en de leidster. Kinderen kunnen ook vrijspelen.

Rond 08.45 uur

Samen ruimen wij het speelgoed op, wassen de handen en gaan aan tafel voor fruit en drinken. Eén pedagogisch medewerker doet de kring, de ander maakt soms samen met een kind het fruit schoon.

In de kring wordt er een boek voorgelezen, liedjes gezongen en we bespreken wat we die ochtend gaan doen.

Rond 09.45 uur

Wordt er gespeeld in de hoeken, kan er aan tafel spelletjes gespeeld worden of kan er geknutseld worden.

Rond 11.00 uur

Gaan we naar buiten

Om 12 uur

Gaan we weer naar binnen, wassen onze handen en dekken samen met 1 of 2 kinderen de tafel

Rond 12.30 uur

Sluiten we af in de kring met een spel of liedjes en zingen als laatst ons “wij gaan naar huis toe” lied

12.45 - 13.15 uur

Vrij spelen en kunnen de kinderen worden opgehaald

Natuurlijk kijken we wel eens af van het vaste ritme. we zoeken naar de balans in structuur en vrijheid om andere activiteiten te kunnen doen met de kinderen.

Eten en drinken

De kinderen krijgen fruit en een broodmaaltijd.

Het eten en drinken is een sociaal gebeuren. Wij eten met zijn allen aan een grote tafel. Aan tafel leren de kinderen te delen, te luisteren naar elkaar, op hun beurt te wachten. Ze kijken naar elkaar en imiteren.

Alle voeding is afgestemd op de leeftijd van de kinderen.

Wij passen, indien haalbaar, het eten aan op de allergie van het kindje. Bij strenge dieeteisen vragen wij de ouders de voeding mee te nemen.

Wij werken volgens de door de MO-groep opgestelde hygiënecode¹. Voor de hygiënecode zie plan van aanpak gezondheidsrisico's en de hygiënecode voeding. De hygiënecode ligt ook ter inzage op de voorschool.

De pedagogisch medewerkers houden bij of de kinderen voldoende eten en drinken.

Wij hopen ook af en toe te eten uit onze eigen moestuin.

Allergie

Als een kind een bestaande allergie heeft is het van belang dat wij van ouders weten welke allergie het is en wat de impact voor het kind is als het kind toch in aanraking komt met de betreffende stof en hoe er dient te worden gehandeld. Dit wordt vermeld op het intakeformulier en op de kindkaart binnen Konnect.

Wij passen, indien haalbaar, het eten aan op de allergie van het kind. Bij strenge dieeteisen vragen wij de ouders de voeding mee te nemen.

---

¹ Het Regulier Overleg Warenwet heeft op 25 september 2007 in navolging van de Voeding en Waren Autoriteit (VWA) de hygiënecode voor kleine instellingen in de branches Jeugdzorg, Welzijn & Maatschappelijke dienstverlening en Kinderopvang goedgekeurd. De hygiënecode is opgesteld in samenwerking tussen medewerkers van de MO-groep, externe deskundigen en vertegenwoordigers van de organisaties waarop deze van toepassing is.

Op het prikbord van de voorschool worden de allergieën ook vermeld.

Zindelijkheid en aan- en uitkleden

Zoals bij verzorg- en leergebieden maken de kinderen met het aan- en uitkleden en zindelijk worden een ontwikkeling door van grote afhankelijkheid naar toenemende zelfstandigheid.

De kinderen worden zo vaak als nodig verschoond.

Pedagogisch medewerkers helpen met zindelijk maken.

In overleg met de ouders wordt het moment bepaald waarop het kind het zonder luier af kan.

Uitstapjes

Tijdens elk thema proberen wij een uitstapje te organiseren.

Alle kinderen mogen dan mee samen met een ouder (of andere volwassene van het kind)

Voorbeelden van uitstapjes die gedaan zijn zijn :

- naar het dinobos in Amersfoort
- naar de brandweerkazerne
- kamperen
- naar artis
- naar theater
- naar museum

Ouders worden via het peuternieuws op de hoogte gehouden wanneer er een uitstapje gepland staat.

Lukt een uitstapje niet dan organiseren wij een instapje (uitnodigen van een gast b.v. politieagent, arts of tandarts. soms zijn het ouders die dan in uniform even langs komen)

Buiten de uitstapjes behorende bij de thema's gaan de kinderen van de voorschool ook 1 keer per jaar op "schoolreisje"

Alle kinderen en ouders gaan mee en het schoolreisje gaat naar de speeltuin in Monnickendam.

Kan een ouder niet mee met zijn of haar kind dan mag er altijd een andere volwassene (opa, oma of oppas) mee

Het jaarlijks uitstapje wordt altijd ver van te voren aangekondigd. Ouders krijgen een brief of een e-mail met alle informatie over het uitstapje.

Feest

Verjaardagen van kinderen en pedagogisch medewerkers worden gevierd. De jarige krijgt een feestmuts en een stoel is versierd. Er is een cadeautje en de jarige mag trakteren. Omdat er door het jaar heen veel feestjes zijn, vragen we de ouders daar rekening mee te houden voor wat betreft de keuze van de traktatie. Voor traktatie-ideeën kunt u terecht bij de pedagogisch medewerkers. Als er een broertje of een zusje wordt geboren is er ook gelegenheid om te trakteren. Feestdagen zoals Pasen, Sinterklaas en Kerstmis worden gevierd.

Gezondheid en ziekte

In geval van nood, zie sociale kaart

Adresgegevens Voorschool de Buren

Nieuwe Looiersstraat 9, 1017 TV Amsterdam

Contactpersonen: Susan van Oosterom, 06-57349983, Kitty Miedema, 0203207735
(keuze 2, daarna 3)

HYPERLINK "<http://dekleinereus.org/kinderdagverblijf/>" <http://dekleinereus.org//kdvdekleinstereus@dekleinereus.org>

Wanneer moet een ziek kind worden opgehaald?

Als een kind zich duidelijk niet lekker voelt en wij twijfelen of het wel kan blijven, nemen wij contact op met de ouders/verzorgers.

Soms geeft het een verklaring voor het gedrag, bijvoorbeeld dat het kind de vorige avond laat is gaan slapen. Als wij van mening zijn dat het kind opgehaald moet worden, bespreken wij dat met de ouder/verzorger en maken wij afspraken over het tijdstip waarop het kind gehaald wordt.

Wij beseffen dat het met name voor werkende ouders lastig kan zijn om hun kind onverwacht te moeten ophalen. Daarom vinden wij het belangrijk ouders goed te informeren over de regels van de voorschool.

Het Veiligheids- en gezondheidsbeleid omschrijft onze veiligheids- en gezondheidsrichtlijnen. Een aantal belangrijke punten staan in het bijgevoegde document.

Een ziek kind moet worden opgehaald als	
1	het kind te ziek is om aan het dagprogramma deel te nemen.
2	de verzorging te intensief is voor de pedagogisch medewerkers.
3	het de gezondheid van andere kinderen in gevaar brengt.

Als het kind te ziek is om aan het dagprogramma deel te nemen

Een kind dat in lichte mate ziek is en hier weinig hinder van ondervindt kan gewoon naar het voorschool komen.

Als het kind zich echter zo ziek voelt dat het medische hulp nodig heeft of beter af is in een thuissituatie, wordt de ouders/verzorgers verzocht zijn of haar kind op te halen.

Een ziek kind heeft vaak meer behoefte aan rust.

Als het niet voldoende tot rust kan komen op het voorschool, dan kan dit het genezingsproces negatief beïnvloeden.

Koorts

Koorts is een reactie van het lichaam op een infectie en zorgt ervoor dat micro-organismen onschadelijk worden gemaakt. De verhoging van de lichaamstemperatuur is op zichzelf geen reden om een kind thuis te houden of naar huis te sturen. Bij koorts beoordelen wij hoe het kind zich voelt, of het mee kan doen in de groep en hoeveel verzorging en aandacht het kind nodig heeft.

Het is vooral belangrijk te zorgen dat kinderen met koorts goed drinken, eten is minder belangrijk. Bij verhoging (vanaf 38° C) of koorts worden ouders telefonisch op de hoogte gebracht.

Verkoudheid

Wat het besmettingsgevaar voor de andere kinderen betreft is verkoudheid geen risico. Verkoudheid is een onschuldige aandoening die bij jonge kinderen zeer veel voorkomt, gemiddeld tien keer per jaar. Als het kind zich goed voelt kan het gewoon naar de voorschool komen.

Als de verzorging te intensief is voor de pedagogisch medewerkers

Of we een ziek kind voldoende aandacht en verzorging kunnen bieden is afhankelijk van de toestand van het zieke kind en van eventueel andere zieke kinderen. Als een kind veel extra zorg nodig heeft kan de belasting voor de pedagogisch medewerkers te groot worden. Per situatie en in overleg met de ouders proberen we te beoordelen wat haalbaar is.

Als het de gezondheid van andere kinderen in gevaar brengt

Als een kind ziek op het voorschool komt, is het belangrijk na te gaan of de gezondheid van de andere kinderen hierdoor in gevaar komt. Als de ziekte besmettelijk is kan de gezondheid van de andere kinderen in gevaar komen en kan het zijn dat het kind de voorschool tijdelijk niet mag bezoeken. Het thuishouden van een kind moet echter wel zinvol zijn. Bij veel ziekten is de fase van besmettelijkheid al voorbij op het moment dat het kind zich ziek gaat voelen. In veel gevallen kan het kind dan wel naar de voorschool komen, maar worden de ouders van de andere kinderen geïnformeerd over de heersende ziekte.

Zwanger

Enkele infectieziekten geven bij zwangere vrouwen een verhoogd risico op een miskraam of aangeboren afwijkingen bij het kind. Dit betreft met name Rode hond en de Vijfde ziekte. Voor deze

ziektes geldt dat als u de infectie heeft doorgemaakt u de rest van het leven hiertegen beschermd bent. In dat geval is er geen risico voor de zwangerschap. Ook als u ingeënt bent tegen de ziekte loopt u geen risico meer. Als een van de genoemde ziektes zich voordoet op de voorschool kan met de GGD overlegd worden over het verdere beleid. De GGD zal nagaan of het daadwerkelijk om de betreffende ziekte gaat en zo nodig verdere maatregelen adviseren.

Pedagogisch medewerkers die zwanger zijn kunnen eventueel, in overleg met de Arbo-arts of eigen huisarts, bloedonderzoek laten verrichten om vast te stellen of zij tegen bovengenoemde ziektes beschermd zijn.

Geneesmiddelenverstrekking en medisch handelen

De pedagogisch medewerkers dienen geen medicijnen toe aan de kinderen op de voorschool, tenzij het kind geneesmiddelen nodig heeft gedurende het verblijf op de voorschool kunnen de ouders hun 'zeggenschap' over de toediening van de medicijnen overdragen aan de pedagogisch medewerkers. Dit kan onder andere te maken hebben met (chronisch) zieke kinderen of kan een gevolg zijn van een ongeluk (EHBO). Om de gezondheid van de kinderen te waarborgen is het van belang dat de geneesmiddelen op een juiste wijze verstrekt worden en medisch handelen op een verantwoorde wijze plaatsvindt.

Wanneer het gaat om het verstrekken van geneesmiddelen gedurende een lange periode zullen wij regelmatig (afhankelijk van het ziektebeeld) met ouders/verzorgers overleggen over de ziekte en het daarbij behorende geneesmiddelgebruik op de voorschool.

Aan het verzoek om een kind gedurende de dag paracetamol toe te dienen om koorts daarmee te onderdrukken kan de pedagogisch medewerker geen gevolg geven. Ook het verrichten van medische handelingen - al dan niet eenvoudig - is de pedagogisch medewerker niet toegestaan.

In de tabel hieronder staan een aantal aanvullende richtlijnen beschreven, die door pedagogisch medewerkers in acht genomen dienen te worden.

Aanvullende richtlijnen geneesmiddelenverstrekking
Pedagogisch medewerkers nemen de geneesmiddelen alleen in ontvangst wanneer ze in de originele verpakking zitten en uitgeschreven zijn op naam van het betreffende kind.
Ouders dienen een nieuw geneesmiddel altijd eerst thuis te gebruiken.
Pedagogisch medewerkers dienen de bijsluiter te bestuderen om op de hoogte te zijn van eventuele bijwerkingen van het geneesmiddel.
Op een aftekenlijst wordt genoteerd wanneer een geneesmiddel aan het betreffende kind gegeven is.
De gebruiksdatum wordt regelmatig gecontroleerd.
Geneesmiddelen worden volgens voorschrift bewaard.
De overeenkomst getekend door de ouders moet binnen handbereik liggen. Het plan bij een calamiteit moet makkelijk inzichtelijk zijn. Er moet in staan hoe te handelen in geval van een

calamiteit met een geneesmiddel, inclusief telefoonnummers wie in welk geval gewaarschuwd dient te worden.

Vaccinaties

De kinderen die bij voorschool de Buren worden opgevangen zijn verplicht deel te nemen aan het Rijksvaccinatie programma.

De GGD

Als zich op de voorschool een ziekte voordoet waarbij aangeraden wordt ouders van de andere kinderen te waarschuwen wordt er contact opgenomen met de GGD. De GGD neemt dan met toestemming van de ouders contact op met de behandelend arts en bepaalt vervolgens of de maatregelen echt nodig zijn. Als de andere ouders geïnformeerd moeten worden, zorgt de GGD voor de nodige informatie.

De voorschool is op grond van artikel 26 van de Wet publieke gezondheid verplicht om de volgende aandoeningen bij de GGD te melden.

Melding bij GGD	
Diarree	Als meer dan een derde deel van de groep klachten heeft binnen een week.
Geelzucht	Elk geval melden.
Huiduitslag/vlekjes	Als er twee of meer gevallen zijn binnen twee weken, in dezelfde groep.
Schurft	Melden bij drie gevallen in een groep.
Infectieziekten	Meerdere gevallen van een andere ernstige infectieziekte in korte tijd, bijvoorbeeld longontsteking of hersenvliesontsteking.

De GGD zal na een melding onderzoeken waardoor de aandoening wordt veroorzaakt en bepalen of er maatregelen genomen moeten worden om verspreiding van de ziekte tegen te gaan.

Gezondheidsrisico's worden geïnventariseerd met behulp van het veiligheids- en gezondheidsbeleid. Ongevallen en bijna ongevallen worden verwerkt in de risico-monitor om herhaling te voorkomen.

Inschrijven, plaatsing en toelating

Inschrijven

Vanaf het moment dat aanstaande ouders in verwachting zijn kunnen zij zich inschrijven. Ouders kunnen een inschrijfformulier online invullen op de website: dekleinereus.org/voorschool/inschrijven/. Op het moment dat wij het inschrijfformulier hebben ontvangen gaat de inschrijving van kracht. Ouders krijgen een bevestiging met inschrijfdatum waarop het kind bij ons is geregistreerd.

Informatie over de gemiddelde wachttijd kan worden aangevraagd bij Stichting de Kleinste Reus. Kinderen met een indicatie krijgen voorrang. Broertjes en zusjes van reeds geplaatste kinderen krijgen ook voorrang op de wachtlijst. Dit geldt ook voor kinderen van de medewerkers van IKC De Kleine Reus.

Plaatsing

Wanneer er een plaats beschikbaar is, die bij de voorkeur van de ouders past, neemt de pedagogisch medewerker contact op met de ouders.

In de plaatsingsovereenkomst staat onder andere voor welke dagen, met ingang van welke datum het kind wordt opgevangen en wat de kosten zijn voor de opvang die wij bieden. Met het ondertekenen van het contract gaan ouders ook akkoord met de algemene voorwaarden.

Als een kind bij ons geplaatst is zullen de pedagogisch medewerkers zich voorbereiden op de komst van het kind. Voor de ingangsdatum van de plaatsingsovereenkomst hebben de ouder(s) een kennismakingsgesprek met de pedagogisch medewerker. Belangrijke routines, troosten, spelen en eventueel de zindelijkheid worden doorgenomen. De ouders worden voorgelicht over de over de gang van zaken binnen de voorschool. Gelijk met het kennismakingsgesprek start de wenperiode zie paragraaf, tijd om te wennen.

Opzegtermijn

De plaatsingstermijn eindigt automatisch bij het bereiken van de 4-jarige leeftijd van het kind.

De overdracht van het kind gaat naar betreffende leerkracht van De Kleine Reus

Bij tussentijdse opzegging geldt een opzegtermijn van een maand.
De opzegging dient schriftelijk te gebeuren. Ook wijzigingen in dagen moeten schriftelijk doorgegeven worden.

Deel 3   Personeelsbeleid

Voorschool de Buren is een voorschool met een eigen uniek pedagogisch beleid.
Werken met Startblokken vraagt om een andere inzet van de pedagogisch medewerkers.
De medewerkers zijn opgeleid om te werken met dit concept.
De medewerkers hebben liefde voor kinderen en de deskundigheid om de kinderen een beschermde huiselijke omgeving te bieden waar de kinderen zich veilig en vertrouwd voelen.
In de praktijk willen wij de organisatiestructuur zo plat mogelijk houden. Wij zorgen namelijk samen voor die unieke opvang voorschool de Buren biedt.

Tijdens de selectieprocedure worden de referenties van de sollicitant uitgebreid gecheckt.
Daarnaast dienen alle medewerkers een Verklaring Omtrent het Gedrag aan te vragen.

Arbeidsvoorwaarden

Voorschool de Buren biedt een warme kleinschalige werkomgeving in een jonge organisatie waar veel ruimte is voor een brede ontwikkeling. Er is veel aandacht voor samenwerking en open communicatie. Alle medewerkers krijgen een interne opleiding tot Startblokken medewerker.

Iedere medewerker krijgt een individueel ontwikkelings- en opleidingsplan. De medewerkers worden opgeleid om te werken met Startblokken.

Voorschool de Buren werkt volgens de cao kinderopvang.

Stagiaires en begeleiding

Op dit moment werken wij niet met stagiaires. Als een medewerker een externe opleiding doet en daarbij begeleiding nodig heeft, zorgen wij voor de juist begeleiding en worden en momenten gecreëerd waarin de begeleider en leerling gezamenlijk werktijd krijgen.

Deel 4 De Algemene Voorwaarden, huisregels en protocollen

De Algemene Voorwaarden, huisregels en de plaatsingsovereenkomst

De voorschool heeft Algemene voorwaarden, huisregels, de plaatsingsovereenkomst en een privacyreglement.

Het klachtenreglement

Voorschool de Buren behandelt klachten overeenkomstig haar interne klachtenprocedure. Bij het opstellen of wijzigen van deze procedure worden ouders/verzorgers betrokken.

Indien geen overeenstemming wordt bereikt kunnen geschillen worden voorgelegd aan een onafhankelijke klachtencommissie kinderopvang. Voorschool de Buren is aangesloten bij De Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen, www.degeschillencommissie.nl.

Protocol calamiteiten zie bijlage

Protocol kindermishandeling

Het door het Meldpunt kindermishandeling voorgeschreven protocol wordt gebruikt. Alle medewerkers worden hierbij betrokken. Zie www.protocolkindermishandeling.nl. Kindermishandeling Noord-Holland.

Protocol Uitstapjes zie de bijlage

Aansprakelijkheid

Partijen zijn aansprakelijk voor zover dit uit de wet of de overeenkomst voortvloeit.

GGD inspectie

Voorschool de Buren krijgt jaarlijks aangekondigd en onaangekondigd bezoek van de GGD, waarbij we verantwoording afleggen over onze werkwijze en veiligheidsaspecten op fysiek, materiaal en sociaal-emotioneel gebied.

Wetten en regelgeving

De regels en eisen van voorschool de Buren zijn in lijn met De Wet kinderopvang (2005) en het Convenant kwaliteit Kinderopvang (inclusief de aanvullende eisen en richtlijnen).

Literatuurlijst

- Elly Singer en Loes Kleerekoper, Pedagogisch kader Kindercentra 0-4 jaar, Elsevier gezondheidszorg, Maarssen 2009
- M. van Eijkeren en H. Hautvast-Haaksma (red.), kinderopvang, 2006 Uitgeverij Nijgh Versluys
- F. Janssen-Vos, Startblokken, startblokken van basisontwikkeling, 2001 (plus overig beschikbare Startblokken literatuur)
- Pikler, S. Borbely-van der Spek & S. Borbely-Van Der Spek, Baby's in beweging, 2013, Elsevier Gezondheidszorg
- www.100procentko.nl
- www.kinderopvangtotaal.nl
- www.waarborgfondskinderopvang.nl
- www.netwerkbureaukinderopvang.nl
- www.databankkinderopvang.nl
- www.kinderopvang.nl (branchevereniging)
- www.mogroep.nl
- www.kostenkinderopvang.nl
- www.kinderopvang.net
- www.rijksoverheid.nl
- www.de-activiteit.nl

Belangrijke punten veiligheid- en hygiënemaatregelen /huisregels

Regels en maatregelen die betrekking hebben op hygiëne.

Handen wassen en gebruik van hand/theedoek en vaatdoekjes:

Altijd handen wassen voor en na:

- * aanraken en bereiden van voedsel
- * (helpen bij) eten en wondverzorging
- * hoesten, niezen en snuiten, toiletgebruik, verschoneren, contact met speeksel, ontlasting of bloed, na buitenspelen, contact met vuile was of afval, schoonmaakwerkzaamheden

Hoe

- * Gebruik stromend water, gebruik vloeibare zeep en droog handen af met een schone handdoek.

NB. als je veel sierraden draagt aan handen en/of polsen verwijder deze voordat je je handen wast. Zorg dat je sierraden schoon zijn.

- * Dagelijks schone hand/theedoek en vaatdoekje pakken (ophangen)!
- * Spoel vaatdoek na gebruik met heet stromend water uit.

Kinderen:

- * Laat kinderen regelmatig hun neus snuiten en veeg vieze neuzen direct schoon
- * Gebruik voor ieder kind een eigen (wc)papiertje of vochtig doekje
- * Gebruikte washanden meteen opruimen (in de was)
- * Leer kinderen dat ze hun handen moeten wassen voor / na: wc, buitenspelen, knutselen.

Verschoneren en toiletten: (zie checklist)

- * Gooi vuile luier direct weg, in de daarvoor bestemde emmer.
- * Reinig aankleedkussen na ieder kind. Vervang aankleedkussen als tijk gescheurd is

Ter voorkoming van bedorven voedsel:

- * Berg gekoelde producten na aankoop meteen in de koelkast op. Bewaar gekoelde producten onder de 7°.
- * Haal eten zo kort mogelijk voor gebruik uit de koelkast
- * Controleer de houdbaarheidsdatum voor gebruik.
- * Zet de datum op de verpakking wanneer smeerkaas e.d. geopend is!

Speelgoed:

- * Reinig zichtbaar verontreinigd speelgoed meteen. En reinig het speelgoed twee maal per jaar!
- * Gooi beschadigd speelgoed meteen weg (de kans is dat het snel na reparatie weer stuk gaat.)
- * Houd speelgoed voor binnen en buiten gescheiden
- * Kijk twee keer per jaar (voor de zomer en de kerst) het speelgoed na op beschadigingen

Verkleedkleden:

- * Was verkleedkleden en knuffels minimaal vier keer per jaar op 50°/30° en gedroogd met droger.
- * Laat erg verkouden kinderen, met een koortslip, of hoofdluis niet met de knuffels en verkleedkleden spelen

Schoonmaken ruimtes:

- * Verpak etensresten en ruim (veeg) kruimels op.
- * Veeg dagelijks met de daarvoor bestemde wisser en speciale doeken.
- * Reinig dagelijks de deksel van de prullenbak.

Gezond binnenmilieu:

- * Zet elke dag voor start speelzaal een raam open om te ventileren
- * Controleer regelmatig de temperatuur in de groep niet lager dan 17°C of hoger dan 20°C.
- * Zet de thermostaat hoger of lager. En pas het ventilatiegedrag aan.
- * Houd de luchtvochtigheid in de gaten dat deze tussen 40 % en 60% blijft. (leg natte theedoek op verwarming als lager dan 40% is en zet ramen open als hoger dan 60% is.)

Regels buiten:

- * Laat kinderen niet eten of drinken in de zandbak.
- * Als er buiten gegeten wordt, let op voor bijen en wespen.
- * Laat het eten niet staan en gooi resten van sap meteen weg.
- * Laat de kinderen na het spelen in het zand de handen wassen.
- * Laat de kinderen niet onder de struiken, op de berg en in de aarde spelen.
- * Schep uitwerpselen met ruim zand uit de zandbak
- * Let op dat kinderen niet te lang in de zon spelen. Pas het spel aan, geen grote inspanning
- * Beperk de duur van het buitenspelen bij extreme hitte (start 's morgens met buitenspelen en ga om 11.00 uur naar binnen).
- * geef de kinderen extra te drinken.
- * de kinderen extra insmeren met zonnebrandcrème, petjes e.d.
- * Beperk de duur van het buitenspelen bij koud weer.

Veiligheidsmaatregelen en regels:

Algemeen.

- * Kinderen mogen niet met de deuren spelen.
- * De deur speelzaal/gang moet altijd op de haak
- * Op de speelzaal mag niet gerookt worden.
- * Controleer vingerstrippen regelmatig. Als ze stuk zijn geef dit dan door!
- * Zet kopjes warme koffie en thee buiten bereik van de kinderen.
- * Ruim schoonmaakmiddelen of andere giftige middelen altijd buiten bereik van de kinderen op.
- * Tassen ouders buiten bereik van de kinderen plaatsen.(achter de deur van de speelzaal/gang)
- * Zet knop kraan altijd terug op koud. Laat kinderen de mengkranen niet gebruiken.
- * Zet buggy's zoveel mogelijk uit de looproute.
- * Let op dat kinderen geen speelmateriaal(klein) in hun mond stoppen

Binnen

- * Binnen mag niet gerend of gegild worden.
- * Niet op de bank springen.
- * Niet met speelgoed gooien.
- * Zet de waterkoker na gebruik weg of schuif het net zoals het Koffiezetapparaat helemaal naar achteren
- * Doe de messen in de daarvoor bestemde bak.
- * Gooi stuk speelmateriaal, altijd weg!
- * Ruim speelgoed wat 'rond slingert' zo veel mogelijk op.

Buitenspelen.

- * Kinderen mogen niet alleen buitenspelen.
- * We lopen rustig achter elkaar naar de speelplaats
- * Controleer de buitenruimte voor/tijdens het buitenspelen op ongewenst afval.
- * Ruim deze dan meteen weg!
- * Laat de kinderen geen planten plukken of eten.
- * Niet in bomen of op de schutting klimmen
- * Op de glijbaan mag niet geklommen worden.
- * Niet met touwen op het klimtoestel spelen

Wc's

- * Laat een kind nooit alleen op het aankleedkussen.

Calamiteitenplan Voorschool de Buren

Bij alle noodsituaties geldt **Probeer niet in paniek te raken.**

Wie blijft bij het kind?

Eén van de pedagogisch medewerkers

Wie alarmeert?

Eén van de pedagogisch medewerkers belt 112, geef korte omschrijving van ongeval plus het adres

Wie is er in huis met een EHBO diploma of is bekwaam genoeg om te weten hoe te handelen in noodsituaties?

De pedagogisch medewerkers

Wie gaat met het kind mee?

Het liefst de **eigen ouder**. Als die er nog niet is gaat **de pedagogisch medewerker** mee.

Wie vangt de groep op als er hulp gehaald wordt?

Eén van de pedagogisch medewerkers, hij/zij kan hulp vragen aan school. Telefoonnummer : 3207735

Wie belt de ouders/verzorgers?

Eén van de pedagogisch medewerkers

<p>Groot ongeval</p>	<p>Alarmnummer 112 Bereikbaarheid: ☐ Dichtstbijzijnde Ziekenhuis</p> <p>O.L.V.G</p> <p>1e Oosterparkstr.279 1091 HA Amsterdam 020-5999111</p> <p>☐ Info taxi 6777777 0900-0724</p>	<p>Gegevens kinderen en ouders/verzorgers zijn paraat. Plaats van de gegevens:</p> <p>De Ipad op het bureau</p> <p>Extra gegevens : Kindmap in de gangkast</p>	<p>EHBO kist staat op een bekende plaats en is altijd aangevuld. Plaats van de EHBO kist:</p> <p>In de badkamer boven het aankleedmeubel</p>
<p>Klein ongeval</p>	<p>Bereikbaarheid ☐ Huisarts</p> <p>Dhr. Kernebeek Reguliersgracht 78 020-3449247</p> <p>☐ Eerste hulppost</p> <p>OLVG 1^e Oosterparkstr. 279 020-5999111</p> <p>☐ Info Taxi 6777777 0900-0724</p>	<p>Gegevens kinderen en ouders/verzorgers Zijn paraat. Plaats gegevens:</p> <p>De Ipad op het bureau</p> <p>Extra gegevens : Kindmap in de gangkast</p>	<p>EHBO kist staat op een bekende plaats en is altijd aangevuld. Plaats van de EHBO kist</p> <p>In de badkamer boven het aankleedmeubel</p>

Het verdient aanbeveling om een noodsituatie te simuleren. Correcties kunnen dan tijdig toegepast worden.

Protocol Uitstapjes

- Bij elk uitstapje moet er van ieder kind een volwassene mee.
- Dat kan de ouder zijn maar dat mag ook een ander familielid of oppas zijn
- De ouder krijgt bijtijds (via het peuternieuws of mail) te horen wanneer het is , de tijd en hoe we daar naar toe gaan, lopend, met de fiets of het openbaar vervoer.
- Bij uitstapjes buiten amsterdam gaat er 1 persoon (leidinggevende of ouder) met de auto in geval van nood.

